Viribus illa carens, & iam moribunda coegit
Hæc se pauca loqui, per nostri fœdera lecti,
855 Perq; deos supplex oro, superosq;, meosq;,
Per si quid merui de te bene, perq; manentem
Nunc quoq;, cũ pereo, causam mihi mortis, amorẽ,
Ne thalamis auram patiare incumbere nostris.
Dixit, & errorem tum deniq; nominis esse
860 Et sensi, & docui, sed quid docuisse iuuabat?
Labitur, & paruæ fugiunt cum sanguine vires.
Dũq; aliquid spectare potest, me spectat, & in me
Infœlicem animam, nostroq; exhalat in ore.
Sed vultu meliore mori secura videtur.
865 Flentibus hæc lachrymãs Heros memorabat, & ecce
Aeacus ingreditur duplici cum prole, nouoq;
Milite, quẽ Cephalus cum fortibus accipit armis.

P. OVI. NASO. METAMORPHOSEON LIB. VIII.

AM NITIdum retegente diem,
noctisq; fugante
Tempora lucifero cadit Eurus, & humida surgunt
Nubila, dant placidi cursum redeũtibus austris
Aeacidis, Cephaloq;, qbus fœliciter acti
5 Ante expectatum portus tenuere petitos,
Interea Minos Lelegeia littora vastat,
Prætentatq; sui vires Mauortis in vrbe
Alcathoe, quã Nisus habet, cui splendidus ostro
Inter honoratos medio de vertice canos
10 Crinis inhærebat magni fiducia regni.

Sexta resurgebant orientis cornua Lunæ,
Et pendebat adhuc belli fortuna, diuq;
Inter vtrunq; volat dubiis victoria pennis.
Regia turris erat vocalibus addita muris,
In quibus auratam proles Latonia fertur 15
Deposuisse lyram, saxo sonus eius inhæsit.
Sæpe illuc solita est ascendere filia Nisi,
Et petere exiguo resonantia saxa lapillo,
Tunc cum pax esset, bello quoq; sæpe solebat
Spectare ex illa rigidi certamina Martis. 20
Iamq; mora belli procerũ quoq; nomina norat,
Armaq;, equosq;, habitusq;, cydoneasq; pharetras.
Nouerat ante alios faciem ducis Europæi.
Plus etiam, quam nosse sat est, hac iudice Minos
Seu caput abdiderat cristata casside pennis, 25
In galea formosus erat, seu sumpserat ære
Fulgentem clypeum, clypeum sumpsisse decebat.
Torserat adductis hastilia lenta lacertis,
Laudabat virgo iunctam cum viribus artem.
Impositis calamis patulos sinuauerat arcus, 30
Sic Phœbum sumptis iurabat stare sagittis.
Cum vero faciem dempto nudauerat ære,
Purpureusq; albi stratis insignia pictis
Terga premebat equi, spumantiaq; ora regebat,
Vix sua, vix sane virgo Niseia compos 35
Mentis erat, fœlix iaculum, q; tangeret ille,
Quæq; manu premeret, fœlicia frena vocabat.
Impetus est illi (liceat modo) ferre per agmen
Virgineos hostile gradus, est impetus illi
Turribus e summis in Gnosia mittere corpus 40
Castra, vel æratas hosti recludere portas,

Vel si quid Minos aliud velit, vtq; sedebat
Candida Dictæi spectans tentoria regis
Læter ait, doleam ne geri lachrymabile bellum,
45 In dubio est, doleo q; Minos hostis amanti est.
Sed nisi bella forent, nunquã mihi cognitus esset,
Me tamen accepta poterat deponere bellum
Obside, me comitem, me pacis pignus haberet.
Si quæ te peperit, talis pulcherrime regum,
50 Qualis es ipse, fuit, merito deus arsit in illa.
O ego, ter fœlix, si pennis lapsa per auras
Gnosiaci possem castris insistere regis,
Fassaq; me, flammasq; meas, qua dote, rogarem,
Vellet emi, tantum patrias ne posceret arces.
55 Nam pereant potius sperata cubilia, quam sim
Proditione potens, quamuis sæpe vtile vinci
Victoris placidi fecit clementia multis.
Iusta gerit certe pro nato bella perempto,
Et causaq; valet, causamq; tuentibus armis.
60 Vt puto, vincemur, qui si manet exitus vrbem,
Cur suus hæc illi reseret mea mœnia Mauors?
Et non noster amor? melius sine cæde, moraq;,
Impensaq; sui poterit superare cruoris.
Nam metuo certe, ne quis tua pectora Minos
65 Vulneret imprudens, quis em̃ tam durus, vt in te
Dirigere immitem non inscius audeat hastam?
Cœpta placent, & stat sententia tradere mecum
Dotalem patriam, finemq; imponere bello.
Verum velle parum est, aditus custodia seruat,
70 Claustraq; portarũ genitor tenet, hunc ego solum
Infœlix timeo, solus mea vota moratur.
Di facerent, sine patre forem, sibi quisq; profecto

Est deus, ignauis precibus fortuna repugnat.
Altera iandudum succensa cupidine tanto
Perdere gauderet, quodcunq; obstaret amori. 75
Et cur vlla foret me fortior ire per ignes,
Et gladios ausim, nec in hoc tamẽ ignibus vllis,
Aut gladiis opus est, opus est mihi crine paterno,
Ille mihi est auro preciosior, illa beatam
Purpura me, votiq; mei factura potentem. 80
Talia dicenti curarum maxima nutrix
Nox interuenit, tenebrisq; audacia creuit.
Prima quies aderat, qua curis fessa diurnis
Pectora somnus hẽt, thalamos taciturna paternos
Intrat, &(heu facinus)fatali nata parentem 85
Crine suum spoliat, prædaq; potita nefanda
Fert secum spolium sceleris, progressaq; porta
Per medios hostes(meriti fiducia tanta est)
Peruenit ad regem, quẽ sic affata pauentem est.
Suasit amor facinus, proles ego regia Nisi 90
Scylla tibi trado patriamq;, meosq; penates.
Præmia nulla peto, nisi te, cape pignus amoris
Purpureum crinẽ, nec me nunc tradere crinem,
Sed patrium tibi crede caput, sceleratacq; dextra
Munera porrexit, Minos porrecta refugit, 95
Turbatusq; noui respondit imagine facti.
Di te summoueant o nostri infamia secli
Orbe suo, tellusq; tibi, pontusq; negetur.
Certe ego non patiar Iouis incunabula Creten,
Qui meus est orbis, tantũ contingere monstrum. 100
Dixit, &, vt leges captis iustissimus autor
Hostibus imposuit, classis retinacula solui
Iussit, & æratas impleri remige puppes.

Scylla freto post, quam deductas nare carinas,
105 Nec præstare ducem sceleris sibi præmia vidit.
Consumptis precibus violentã transit in iram,
Intendensq; manus passis furibunda capillis,
Quo fugis, exclamat meritorum autore relicta
O patriæ prælate meæ prælate parenti
110 Quo fugis immitis? cuius victoria nostrum
Et scelus & meritũ est, nec te data munera, nec te
Noster amor mouit, nec q; spes omnis in vnum
Te mea congesta est, nam quo deserta reuertar?
In patriam? superata iacet, sed finge manere,
115 Proditione mea clausa est mihi, patris ad ora,
Quæ tibi donaui? ciues odere merentem.
Finitimi exemplũ metuunt, obstruximus orbem
Terrarum nobis, vt Crete sola pateret.
Hanc quoq; si prohibes, & nos ingrate relinquis,
120 Non genitrix Europa tibi est, sed inhospita Syrtis,
Armeniæve tigres, austroq; agitata charybdis.
Nec Ioue tu natus, nec mater imagine tauri
Lusa tua est, generis falsa est ea fabula, verum
Et ferus, & captus nullius amore iuuencæ
125 Qui te progenuit, taurus fuit, exige pœnas
Nise pater, gaudete malis modo prodita nostris
Mœnia, nam fateor merui, & sum digna perire.
Sed tamen ex illis aliquis, quos impia læsi,
Me perimat, cur qui vicisti crimine nostro,
130 Insequeris crimen? scelus hoc patriæq;, patriq;.
Officium tibi sit, te vero coniuge digna est,
Quæ toruum ligno decepit adultera taurum,
Discordemq; vtero fœtum tulit, ecquid ad aures
Perueniunt mea dicta tuas? an inania venti

Verba ferunt, idemq; tuas ingrate carinas? 135
Iam iam Pasiphaen non est mirabile taurum
Præposuisse tibi, plus tu feritatis habebas.
Me miseram properare iuuat, diuulsaq; remis
Vnda sonat, mecumq; simul mea terra recedit.
Nil agis o frustra meritorum oblite meorum, 140
Insequar inuitũ, puppimq; amplexa recuruam
Per freta longa trahar, vix dixerat, insilit vndis,
Consequiturq; rates faciente cupidine vires,
Gnosiacæq; hæret comes inuidiosa carinæ,
Quã pater vt vidit (nam iam pendebat in auras, 145
Et modo factus auis fuluis Halyætus in alis)
Ibat, vt hærentem rostro laceraret adunco.
Illa metu puppim dimisit, & aura cadentem
Sustinuisse leuis, ne tangeret æquora visa est.
Pluma fuit, plumis in auem mutata vocatur 150
Ciris, & a tonso est hoc nomen adepta capillo.
Vota Ioui Minos taurorum sanguine centum
Soluit, vt egressus ratibus Curetida terram
Contigit, & spoliis decorata est regia fixis.
Creuerat opprobrium generis, fœdumq; patebat 155
Matris adulterium monstri nouitate biformis.
Destinat hunc Minos thalami remouere pudorẽ,
Multiplicique domo cæcis includere tectis.
Dædalus ingenio fabræ celeberrimus artis
Ponit opus, turbatq; notas, & limina flexu 160
Ducit in errorem variarum ambage viarum.
Non secus ac liquidis Phrygius Mæandros in vndis
Ludit, & ambiguo lapsu refluitq;, fluitq;,
Occurrensq; sibi venturas aspicit vndas,
Et nunc ad fontes, nunc ad mare versus apertum 165

Incertas exercet aquas, ita Dædalus implet
Innumeras errore vias, vixq; ipse reuerti
Ad limen potuit, tanta est fallacia tecti.
Quo post, quã geminã tauri, iuuenisq; figuram
170 Clausit, & Actæo bis pastum sanguine monstrum
Tertia sors annis domuit repetita nouenis,
Vtq; ope virginea nullis iterata priorum
Ianua difficilis filo est inuenta relicto,
Protinus Aegides rapta Minoide Diam
175 Vela dedit, comitemq; suam crudelis in illo
Littore destituit, desertæ, & multa querenti,
Amplexusq;, & opem Liber tulit, vtq; perenni
Sydere clara foret, sumptam de fronte coronam
Immisit cœlo, tenues volat illa per auras.
180 Dumq; volant gẽmæ, nitidos vertuntur in ignes,
Consistuntq; loco specie remanente coronæ,
Qui medius, nixiq; genu est, anguemq; tenentis.
Dædalus interea Creten, longumq; perosus
Exilium, tactusq; loci natalis amore,
185 Clausus erat pelago, terras licet, inquit, & vndas
Obstruat, at cœlum certe patet, ibimus illac.
Omnia possideat, non possidet aera Minos,
Dixit, & ignotas animum dimittit in artes,
Naturamq; nouat, nam ponit in ordine pennas
190 A minima cœptas, longam breuiore sequente,
Vt cliuo creuisse putes, sic rustica quondam
Fistula disparibus paulatim surgit auenis.
Tunc lino medias, & cæris alligat imas.
Atq; ita compositas paruo curuamine flectit,
195 Vt veras imitetur aues, puer Icarus vna
Stabat, & ignarus sua se tractare pericla

Ore renidenti modo, quas vaga mouerat aura,
Captabat plumas, flauam modo pollice cæram
Mollibat, lusuq; suo mirabile patris
Impediebat opus, post, quã manus vltima cœpto 200
Imposita est, geminas opifex librauit in alas
Ipse suum corpus, motaq; pependit in aura.
Instruit & natum, medioq; vt limite curras
Icare ait, moneo, ne si demissior ibis,
Vnda grauet pennas, si celsior, ignis adurat. 205
Inter vtrunq; vola, nec te spectare Booten,
Aut Helicen iubeo, strictumq; Orionis ensem,
Me duce carpe viam, pariter præcepta volandi
Tradit, & ignotas humeris accommodat alas.
Inter opus, monitusq; genæ maduere seniles, 210
Et patriæ tremuere manus, dedit oscula nato
Non iterum repetenda suo, pennisq; leuatus
Ante volat, comitiq; timet, velut ales, ab alto
Quæ teneram prolem produxit in aere nido.
Hortaturq; sequi, damnosasq; erudit artes, 215
Et mouet ipse suas, & nati respicit alas.
Hos aliquis tremula dum captat arundine pisces,
Aut pastor baculo, stiuæq; innixus arator
Vidit, & obstupuit, quiq; æthera carpere possent,
Credidit esse deos, & iam Iunonia leua 220
Parte Samos fuerat, Delosq;, Parosq; relictæ.
Dextra Lebyntos erat, fœcũdaq; melle Calydna,
Cum puer audaci cœpit gaudere volatu,
Deseruitq; ducem, cœliq; cupidine tactus
Altius egit iter, rapidi vicinia Solis 225
Mollit odoratas pennarum vincula cæras.
Tabuerant cæræ, nudos quatit ille lacertos,

Remigioq; carens non vllas percipit auras.
Oraq; cærulea partium clamantia nomen
230 Excipiuntur aqua, quæ nomen traxit ab illo.
At pater infœlix, nec iam pater, Icare dixit,
Icare dixit vbi es? qua te regione requiram?
Icare dicebat, pennas aspexit in vndis,
Deuouitq; suas artes, corpusq; sepulchro
235 Condidit, & tellus a nomine dicta sepulti.
Hunc miseri tumulo ponentem corpora nati
Garrula ramosa prospexit ab ilice Perdix,
Et plausit pennis, testataq; gaudia cantu est,
Vnica tunc volucris, nec visa prioribus annis,
240 Factaq; nuper auis, longum tibi Dædale crimen.
Nanq; huic tradiderat fatorum ignara docendam
Progeniem germana suam, natalibus actis
Bis puerum senis, animi ad præcepta capacis.
Ille etiam medio spinas in pisce notatas
245 Traxit in exemplum, ferroq; incidit acuto
Perpetuos dentes, & Serræ repperit vsum
Primus, & ex vno duo ferrea brachia nodo
Iunxit, vt æquali spacio distantibus illis
Altera pars staret, pars altera duceret orbem.
250 Dædalus inuidit, sacraq; ex arce Mineruæ
Præcipitem misit lapsum mentitus, at illum,
Quæ fauet ingeniis, excepit Pallas, auemq;
Reddidit, & medio velauit in aere pennis.
Sed vigor ingenij quondam velocis, in alas,
255 Inq; pedes abiit, nomen, quod & ante, remansit.
Non tamen hæc alte volucris sua corpora tollit,
Nec facit in ramis, altoq; cacumine nidos,
Propter humum volitat, ponitq; in sepibus oua,

Antiquicꝫ memor metuit ſublimia caſus.
Iamcꝫ fatigatum tellus ætnæa tenebat 260
Dædalon,& ſumptis pro ſupplice Cocalus armis
Mitis habebatur,iam lamentabile Athenæ
Pendere deſierant Theſea laude tributum.
Templa coronantur,bellatricemcꝫ Mineruam
Cum Ioue,diſcꝫ vocant aliis,quos ſanguine voto, 265
Muneribuscꝫ datis,& aceruis thuris honorant.
Sparſerat argolicas nomen vaga fama per vrbes
Theſeos,& populi,quos diues Achaia cepit.
Huius opem magnis imploraueré periclis,
Huius opē Calydon,quāuis Meleagron haberet, 270
Sollicita ſupplex petiit prece,cauſa petendi
Sus erat infeſtæ famulus,vindexcꝫ Dianæ.
Oenea nancꝫ ferunt plenis ſucceſſibus anni
Primitias frugum Cereri,ſua vina Lyæo,
Palladios flauæ latices libaſſe Mineruæ. 275
Cœptus ab agricolis ſuperos peruenit ad omnes
Ambitioſus honor,ſolas ſine thure relictas
Præteritas ceſſaſſe ferunt Latoidos aras.
Tangit & ira deos,at non impune feremus,
Quæcꝫ inhonoratæ,non & dicemur inultæ, 280
Inquit,& Oeneios vltorem ſpreta,per agros
Miſit aprum,quanto maiores herbida tauros
Non habet Epirus,ſed habēt Sicula arua minores.
Sanguine,& igne micāt oculi,riget horrida ceruix,
Et ſetæ denſis ſimiles haſtilibus horrent, 285
Stantcꝫ velut vallum,velut alta haſtilia ſetæ.
Feruida cum rauco latos ſtridore per armos
Spuma fluit,dentes æquantur dentibus indis,
Fulmen ab ore venit,frondes afflatibus ardent.

290 Is modo crescentes segetes proculcat in herba,
Nunc matura metit fleturi vota coloni,
Et cererem in spicis intercipit, area frustra,
Et frustra expectant promissas horrea messes.
Sternuntur grauidi longo cum palmite fœtus,
295 Baccaq; cum ramis semper frondentis oliuæ.
Sæuit & in pecudes, non has pastorve, canisve,
Non armenta truces possunt defendere tauri.
Diffugiunt populi, nec sese in mœnibus vrbis
Esse putant tutos, donec Meleagros, & vna
300 Lecta manus Iuuenũ caluere cupidine laudis.
Tyndaridæ gemini præstantes, cæstibus alter,
Alter equo, primæq; ratis molitor Iason,
Et cum Pirithoo fœlix concordia Theseus,
Et duo Thestiadæ, & proles Aphareia Lynceus,
305 Leucippusq; ferox, iaculoq; insignis Acastus,
Et velox Idas, & iam non fœmina Cæneus,
Hippothousq;, Dirasq;, & cretus Amyntore Phœnix,
Actoridæq; pares, & missus ab Elide Phyleus,
Nec Telamon aberat, magniq; creator Achillis,
310 Cumq; Pheretiade, & Hyantæo Iolao
Impiger Eurytion, cursuq; inuictus Echion,
Nericiusq; Lelex, Panopeus, Hyleusq;, feroxq;
Hippasus, & primis etiam nunc Nestor in annis,
Et quos Hippocoon antiquis misit Amyclis,
315 Penelopesq; socer, cum Parrhasio Ancæo,
Ampycidesq; sagax, & adhuc a coniuge tutus
Oeclides, nemorisq; decus Tegeæa Lycei
Venit Atalante Schœnei pulcherrima virgo,
Rasilis huic summam mordebat fibula vestem,
320 Crinis erat simplex nodum collectus in vnum.

Ex humero pendens resonabat eburnea leuo
Telorum custos, arcum quoq; leua tenebat.
Talis erat cultu, facies quam dicere vere
Virgineam in puero, puerilem in virgine posses.
Hanc pariter vidit, pariter Calydonius Heros 325
Optauit renuente deo, flammasq; latentes
Hausit, & o fœlix si quem dignabitur inquit
Ista virum, nec plura sinit tempusq;, pudorq;
Dicere, maius opus magni certaminis vrget.
Sylua frequens trabibus, quã nulla ceciderat ætas 330
Incipit a plano, deuexaq; prospicit arua,
Quo post, quam venere viri, pars retia tendunt,
Vincula pars adimũt canibus, pars pressa sequũtur
Signa pedum, cupiuntq; suum reperire periclum.
Concaua vallis erat, quo se demittere riui 335
Assuerant pluuialis aquæ, tenet ima lacunæ
Lenta salix, Vluæq; leues, iuncique palustres,
Viminaq;, & longæ parua sub arundine cannæ,
Hinc aper excitus medios violentus in hostes
Fertur, vt excussis elisus nubibus ignis. 340
Sternitur incursu nemus, & propulsa fragorem
Sylua dat, exclamant iuuenes, protentaq; forti
Tela tenent dextra lato vibrantia ferro.
Ille ruit, spargitq; canes, vt quisq; furenti
Obstat, & obliquo latrantes dissipat ictu. 345
Cuspis Echionio primum contorta lacerto
Vana fuit, truncoq; dedit leue vulnus acerno
Proxima si nimiis mittentis viribus vsa
Non foret, in tergo visa est hæsura petito.
Longius iit, autor teli Pagaseius Iason. 350
Phœbe ait Ampycides, si te coluiq;, coloq;,

Da mihi, quod petitur, certo contingere telo.
Qua potuit precibus deus annuit, ictus ab illo est,
Sed sine vulnere aper, ferrumq; Diana volanti
355 Abstulerat iaculo, lignum sine acumine venit.
Ira feri mota est, nec fulmine lenius arsit.
Emicat ex oculis, spirat quoq; pectore flammas.
Vtq; volat moles adducto concita neruo,
Cum petit aut muros, aut plenas milite turres,
360 In Iuuenes certo sic impete vulnificus Sus
Fertur, & Eupalamon, pelagonaq; dextra tuentes
Corpora prosternit, socij rapuere iacentes.
At non letiferos effugit Enæsimus ictus
Hippocoonte satus, trepidantē & terga parantem
365 Vertere, succiso liquerunt poplite nerui.
Forsitan & Pylius citra troiana perisset
Tempora, sed sumpto posita conamine ab hasta
Arboris insiluit, quæ stabat proxima, ramis,
Despexitq; loco tutus, quem fugerat hostem.
370 Dentibus ille ferox in querno stipite tritis
Imminet exitio, fidensq; recentibus armis
Orithyiæ magni, rostro femur hausit adunco.
At gemini non dum cœlestia sydera fratres,
Ambo conspicui, niue candidioribus ambo,
375 Vectabantur equis, ambo vibrata per auras
Hastarum tremulo quatiebant spicula motu.
Vulnera fecissent, nisi Setiger inter opacas
Nec iaculis isset, nec equo loca peruia syluas
Persequitur Telamon, studioq; incautus eundi
380 Pronus ab arborea cecidit radice retentus.
Dum leuat hunc Peleus, celerē Tegeæa sagittam
Imposuit neruo, sinuatoq; expulit arcu.

Fixa ſub aure feri ſummum diſtrinxit arundo
Corpus, & exiguo rubefecit ſanguine ſetas.
Nec tamen illa ſui ſucceſſu lætior ictus, 385
Quam Meleager erat, primus vidiſſe putatur,
Et primus ſociis viſum oſtendiſſe cruorem,
Et meritum dixiſſe feres virtutis honorem.
Erubuere viri, ſeq; exhortantur, & addunt
Cum clamore animos, iaciuntq; ſine ordine tela. 390
Turba nocet iactis, & quos petit, impedit ictus.
Ecce furens contra ſua fata bipennifer Arcas
Diſcite fœmineis quid tela virilia præſtent
O iuuenes, operiq; meo concedite dixit,
Ipſa ſuis licet hunc Latonia protegat armis, 395
Inuita tamen hunc perimet mea dextra, Diana.
Talia magniloquo tumidus memorauerat ore,
Ancipitemq; manu tollens vtraq; ſecurim,
Inſtiterat digitis primos ſuſpenſus in artus.
Occupat audentem, quaq; eſt via proxima leto, 400
Summa ferus geminos direxit ad inguina dentes.
Concidit Ancæus, glomerataq; ſanguine multo
Viſcera lapſa fluunt madefactaq; terra cruore eſt.
Ibat in aduerſum proles Ixionis hoſtem
Pirithous, valida quatiens venabula dextra. 405
Cui procul Aegides, o me mihi carior inquit
Pars animæ conſiſte meæ, licet eminus eſſe
Fortibus, Ancæo nocuit temeraria virtus.
Dixit, & ærata torſit graue cuſpide cornu,
Cui bene librato, votiq; potente futuro 410
Obſtitit Aeſculea frondoſus ab arbore ramus.
Miſit & Aeſonides iaculum, quod caſus ab illo
Vertit, & in mentum figit latrantis, & inter

Ilia coniectum, tellure per ilia fixum est.
415 At manus Oenidæ variat missisq; duabus,
Hasta prior terra, medio stetit altera tergo,
Nec mora, dum sæuit, dũ corpora versat in orbẽ,
Stridentẽq; nouo spumã cum sanguine fundit,
Vulneris autor adest, hostemq; irritat ad iram,
420 Splendidaq; aduersos venabula condit in armos.
Gaudia testantur socij clamore secundo,
Victricemq; petunt dextræ coniungere dextram,
Immanemq; feram multa tellure iacentem
Mirantes spectant, neq; adhuc contingere tutum
425 Esse putant, sed tela tamen sua quisq; cruentat.
Ipse pede imposito, caput exitiabile pressit,
Atq; ita, sume mei spolium Nonacria iuris
Dixit, & in partem veniat mea gloria tecum.
Protinus exuuias rigidis horrentia setis
430 Terga dat, & magnis insignia dentibus ora.
Illi lætitiæ est cum munere muneris autor.
Inuidere alij, totoq; erat agmine murmur,
E quibus ingenti tendentes brachia voce
Pone age, nec titulos intercipe fœmina nostros,
435 Thestiadæ clamant, nec te fiducia formæ
Decipiat, ne sit longe tibi captus amore
Autor, & huic adimunt munus, ius muneris illi.
Non tulit, & tumida frendens Mauortius ira,
Discite raptores alieni dixit, honoris,
440 Facta minis quantũ distent, hausitq; nefando
Pectora Plexippi nil tale timentia ferro.
Toxea, quid faciat, dubium, pariterq; volentem
Vlcisci fratrem, fraternaq; fata timentem,
Haud patitur dubitare diu, calidumq; prioris

Cæde recalfecit consorti sanguine telum. 445
Dona deum templis nato victore ferebat,
Cum videt extinctos fratres Althæa referri,
Quæ plangore dato mœstis clamoribus, vrbem
Implet, & auratas mutauit vestibus atris.
At simul est autor necis editus, excidit omnis 450
Luctus, & a lachrymis in pœnæ versus amorẽ est.
Stipes erat, quem cum partus enixa iaceret
Thestias, in flammam triplices posuere sorores,
Staminaq; impresso fatali pollice nentes
Tempora dixerunt eadem, lignoq;, tibiq;, 455
O modo nate damus, quo post, quã carmine dicto
Excessere deæ, flagrantem mater, ab igne
Eripuit ramum, sparsitq; liquentibus vndis.
Ille diu fuerat penetralibus abditus imis,
Seruatusq; tuos iuuenis seruauerat annos, 460
Protulit hunc genitrix, tædasq;, & fragmina poni
Imperat, & positis inimicos admouet ignes.
Tum conata quater flammis imponere ramum,
Cœpta quater tenuit, pugnat materq;, sororq;,
Et diuersa trahunt vnum duo nomina pectus. 465
Sæpe metu sceleris pallebant ora futuri,
Sæpe suum feruens oculis dabat ira ruborem,
Et modo nescio quid similis crudele minanti
Vultus erat, modo quem misereri credere posses.
Cumq; ferus lachrymas animi siccauerat ardor, 470
Inueniebantur lachrymæ tamen, vtq; carina,
Quam ventus, ventoq; rapit contrarius æstus
Vim geminam sentit, paretq; incerta duobus,
Thestias haud aliter dubiis affectibus errat,
Inq; vices ponit, positamq; resuscitat iram. 475

Incipit esse tamen melior germana parente.
Et consanguineas vt sanguine leniat vmbras,
Impietate pia est, nam post, quam pestifer ignis
Conualuit, rogus iste cremet mea viscera dixit.
480 Vtq; manu dira lignum fatale tenebat,
Ante sepulchrales infœlix astitit aras,
Pœnarumq; deæ triplices furialibus inquit,
Eumenides sacris vultus aduertite vestros,
Vlciscor, facioq; nefas, mors, morte pianda est,
485 In scelus addendum scelus est, in funera funus,
Per coaceruatos pereat domus impia luctus.
An fœlix Oeneus nato victore fruetur?
Thestius orbus erit? melius lugebitis ambo.
Vos modo fraterni manes, animæq; recentes
490 Officium sentite meum, magnoq; paratas
Accipite inferias vteri mala pignora nostri.
Hei mihi quo rapior? fratres ignoscite matri.
Deficiunt ad cœpta manus, meruisse fatemur
Illum cur pereat, mortis mihi displicet autor.
495 Ergo impune feret, viuusq;, & victor, & ipso
Successu tumidus, regnum Calydonis habebit?
Vos cinis exiguus, gelidæq; iacebitis vmbræ?
Haud equidem patiar, pereat sceleratus, & ille
Spemq; patris, regnũq; trahat, patriæq; ruinam.
500 Mens vbi materna est? vbi sunt pia vota parẽtum?
Et quos sustinui bis mensum quinq; labores?
O vtinam primis arsisses ignibus infans,
Idq; ego passa forem, vixisti munere nostro.
Nunc merito moriere tuo, cape præmia facti,
505 Bisq; datam primum partu, mox stipite rapto,
Redde animã, vel me fraternis adde sepulchris.

Et cupio, & nequeo, q̃d agã: modo vulnera fratrũ
Ante oculos mihi ſunt, & tantæ cædis imago.
Nunc animũ pietas, maternaq̃ nomina frangũt.
Me miſeram, male vincetis, ſed vincite fratres, 510
Dummodo quæ dedero vobis ſolatia, vosq̃
Ipſa ſequar, dixit, dextraq̃ auerſa, trementi
Funereum torrem medios coniecit in ignes.
Aut dedit, aut viſus gemitus eſt ille dediſſe
Stipes, & inuitis correptus ab ignibus arſit. 515
Inſcius, atq̃ abſens flamma Meleagrus ab illa
Vritur, & cæcis torreri viſcera ſentit
Ignibus, ac magnos ſuperat virtute dolores.
Quod tamen ignauo cadat, & ſine ſanguine, leto
Mæret, & Ancæi fœlicia vulnera dicit, 520
Grandæuũq̃ patrem, fratresq̃, piasq̃ ſorores,
Cum gemitu, ſociamq̃ tori vocat ore ſupremo,
Forſitan & matrem, creſcunt ignisq̃, dolorq̃,
Langueſcuntq̃ iterũ, ſimul eſt extinctus vterq̃,
Inq̃ leues abiit paulatim ſpiritus auras, 525
Paulatim cana prunam velante fauilla.
Alta iacet Calydon, lugent iuuenesq̃, ſenesq̃,
Et vulgus, proceresq̃ gemunt, ſciſſæq̃ capillos
Plangunt ora ſimul matres Calydonides eheu.
Puluere caniciem genitor, vultusq̃ ſeniles 530
Fœdat humi fuſus, ſpacioſumq̃ increpat æuum.
Nam de matre, manus diri ſibi conſcia facti
Exegit pœnas, acto per viſcera ferro.
Non mihi ſi centum Deus ora ſonantia linguis,
Ingeniumq̃ capax, totumq̃ Helicona dediſſet, 535
Triſtia perſequerer miſerarum vota ſororum.
Immemores decoris, liuentia pectora tundunt.

Dumq; manet corpus, corpus refouētq;, fouentq;,
Oscula dant, ipsi posito dant oscula lecto.
540 Post cinerem, cineres haustos ad pectora pressant,
Affusæq; iacent tumulo, signataq; saxo
Nomina cōplexæ lachrymas in nomina fundūt.
Quas, post Oeneæ tandem Latonia clade
Exatiata domus, præter Gorgenq;, nurumq;
545 Nobilis Alcmenæ, natis in corpora pennis
Alleuat, & longas per brachia porrigit alas.
Corneaq; ora facit, versasq; per aera mittit.
Interea Theseus sociati parte laboris
Functus, erechtheias Tritonidos ibat ad arces.
550 Clausit iter, fecitq; moras Achelous eunti
Imbre tumens, succede meis ait inclyte tectis
Cecropide, nec te committe rapacibus vndis.
Ferre trabes solidas, obliquaq; voluere magno
Murmure saxa solent, vidi contermina ripæ
555 Cum gregibus stabula alta trahi, nec fortibus illic
Profuit armentis, nec equis velocibus esse.
Multa quoq; hic Torrēs niuibus de monte solutis
Corpora turbineo iuuenilia vortice mersit.
Tutior est requies, solito dum Flumina currant
560 Limite, dum tenues captet suus alueus vndas.
Annuit Aegides, vtorq; Acheloe, domoq;,
Consilioq; tuo, respondit, & vsus vtroq; est.
Pumice multicauo, nec leuibus atria tophis
Structa subit, molli tellus erat humida musco.
565 Summa lacunabant alterno murice conchæ.
Iamq; duas lucis partes Hyperione menso,
Discubuere toris Theseus, comitesq; laborum,
Hac Ixionides, illa Trœzenius heros

Parte Lelex, raris iam sparsus tempora canis,
Quosq; alios parili fuerat dignatus honore
Amnis Acarnanum lætissimus hospite tanto.
Protinus appositas nudæ vestigia nymphæ
Instruxere epulis mensas, dapibusq; remotis
In gemma posuere merum, tum maximus Heros
Aequora prospiciens oculis subiecta, quis inquit
Ille locus, digitoq; ostendit, & insula nomen
Quod gerit illa, doce, quanquã non vna videtur.
Amnis ad hæc, nõ est inquit, q̊d cernimus, vnum.
Quinq; iacent terræ, spacium discrimina fallit.
Quoq; minus spretæ factum mirere Dianæ,
Naiades hæ fuerant, quæ cũ bis quinq; iuuencos
Mactassent, rurisq; deos ad sacra vocassent,
Immemores nostri festas duxere choreas.
Intumui, quantusq; feror cũ plurimus vnquam,
Tantus eram, pariterq; animis immanis, & vndis
A syluis syluas, & ab aruis, arua reuulsi.
Cumq; loco, nymphas memores tũ deniq; nostri,
In freta prouolui, fluctus nosterq;, marisq;
Continuam diduxit humum, pariterq; reuellit
In totidem, mediis, ꝙ cernis Echinadas, vndis.
Vt tamen ipse vides, procul en, procul vna recessit
Insula grata mihi, Perimelen nauita dicit.
Huic ego virgineum dilectæ nomen ademi,
Qd' pater Hippodamas ægre tulit, inq; profundũ
Propulit e scopulo perituræ corpora Natæ.
Excepi, nantemq; ferens, o proxima terræ
Regna vagæ dixi sortite Tridentifer vndæ,
In quo desinimus, quo sacri currimus Amnes,
Huc ades, atq; audi placidus Neptune precantẽ.

600 Huic ego, quam porto, nocui, sis mitis, & æquus.
Si pater Hippodamas, aut si minus impius esset,
Debuit illius misereri, & ignoscere nobis.
Cui quondam tellus clausa est feritate paterna,
Affer opem, mersæq; precor, feritate paterna
605 Da Neptune locum, vel sit locus ipsa licebit.
Hunc quoq; cõplectar, mouit caput æquoreus rex
Concussitq; suis omnes assensibus vndas.
Extimuit Nymphe, nabat tamen, ipse natantis
Pectora tangebam trepido salientia motu.
610 Dumq; ea contrecto, totum durescere sensi
Corpus, & inducta condi præcordia terra.
Dũ loquor, amplexa est artus noua terra natantes,
Et grauis increuit mutatis insula membris,
Amnis ab his tacuit, factum mirabile cunctos
615 Mouerat, irridet credentes, vtq; deorum
Spretor erat, mentisq; ferox Ixione natus,
Ficta refers, nimiumq; putas Acheloe potentes
Esse deos, dixit, si dant, adimuntq;, figuras.
Obstupuere omnes, nec talia dicta probarunt.
620 Ante omnesq; Lelex animo maturus, & æuo,
Sic ait, immensa est, finemq; potentia cœli
Non habet, & quicqd superi voluere, peractũ est.
Quoq; minus dubites, tiliæ contermina quercus
Collibus est Phrygiis, medio circundata muro.
625 Ipse locum vidi, nam me Pelopeia Pitheus
Misit in arua, suo quondam regnata parenti,
Haud pcul hinc stagnũ est, tellus habitabilis olim.
Nũc celebres mergis, fulicisq; palustribus vndæ.
Iuppiter huc specie mortalis, cumq; parente
630 Venit Atlantiades positis caduciser alis.

Mille domos adiere, locum, requiemq; petentes,
Mille domos clausere seræ, tamen vna recepit
Parua quidem stipulis, & canna tecta palustri.
Sed pia Baucis anus, parilique ætate Philemon
Illa sunt annis iuncti iuuenilibus, illa 635
Consenuere casa, paupertatemq; ferendo
Effecere leuem, nec iniqua mente ferendam.
Nec refert dominos illic, famulos ne requiras.
Tota domus, duo sunt, iidem parentq;, iubentq;.
Ergo vbi Cœlicolæ paruos tetigere penates, 640
Summissoq; humiles intrarunt vertice postes,
Membra senex posito iussit releuare sedili,
Quod super, iniecit textum rude sedula Baucis.
Inde foco tepidum cinerem dimouit, & ignes
Suscitat hesternos foliisq;, & cortice sicco 645
Nutrit, & ad flammas anima perducit anili,
Multifidasq; faces, ramaliaq; arida, tecto
Detulit, & minuit, paruoq; admouit aheno.
Quodq; suus coniux riguo collegerat horto,
Truncat olus foliis, furca leuat ille bicorni 650
Sordida terga suis nigro pendentia Tigno,
Seruatoq; diu resecat de tergore, partem
Exiguam, sectamq; domat feruentibus vndis.
Interea medias fallunt sermonibus horas,
Sentiriq; moram prohibent, erat alueus illic 655
Fagineus, dura clauo suspensus ab ansa,
Is tepidis impletur aquis, artusq; fouendos
Accipit, in medio torus est de mollibus vluis
Impositus tecto, sponda, pedibusq; salignis.
Vestibus hunc velant, quas non nisi tempore festo 660
Sternere consuerant, sed & hæc vilisq;, vetusq;

Vestis erat, lecto non indignanda saligno.
Accubuere dei, mensam succincta, tremensq;
Ponit anus, mensæ sed erat pes tertius impar,
665 Testa parem fecit, quæ post, quã subdita cliuum
Sustulit, æquatam Mentha extersere virenti,
Ponitur hic bicolor synceræ bacca Mineruæ,
Conditaq; in liquida Corna autumnalia fece,
Intybaq;, & radix, & lactis massa coacti,
670 Ouaq;, non acri leuiter versata fauilla.
Omnia fictilibus, post hæc cælatus, eodem
Sistitur argento crater, fabricataq; fago
Pocula, quæ caua sunt flauentibus illita cæris.
Parua mora est, epulasq; foci misere calentes.
675 Nec longæ rursus referuntur vina senectæ,
Dantq; locum mensis paulum seducta secundis,
Hic Nux, hic mixta est rugosis Carica palmis,
Prunaq;, & in patulis redolentia Mala canistris,
Et de purpureis collectæ vitibus Vuæ,
680 Candidus in medio fauus est, super omnia vultus
Accessere boni, nec iners, pauperq; voluntas.
Interea, quoties haustum cratera repleri
Sponte sua, per seq; vident succrescere vina,
Attoniti nouitate, pauent, manibusq; supinis
685 Concipiũt, Baucisq; preces, timidusq; Philemon.
Et veniam dapibus, nullisq; paratibus orant.
Vnicus anser erat minimæ custodia Villæ,
Quem dis hospitibus domini mactare parabant,
Ille celer penna, tardos ætate, fatigat,
690 Eluditq; diu, tandemq; est visus, ad ipsos
Confugisse deos, superi vetuere necari,
Dicq; sumus, meritasq; luet vicinia pœnas

Impia dixerunt, vobis immunibus huius
Esse mali dabitur, modo vestra relinquite tecta.
Ac nostros comitate gradus, & in ardua montis 695
Ite simul, parent, & dis præeuntibus, ambo
Membra leuant baculis, tardicq; senilibus annis
Nituntur longo vestigia ponere cliuo.
Tantum aberant summo, quantũ semel ire sagitta
Missa potest, flexere oculos, & mersa palude 700
Cætera prospiciunt, tantum sua tecta manere.
Dumq; ea mirantur, dum deflent fata suorum,
Mersa vident, quæruntq; suæ pia culmina Villæ.
Sola loco stabant, dum deflent fata suorum,
Illa vetus dominis, & iam casa parua duobus 705
Vertitur in templum, furcas subiere columnæ,
Stramina flauescunt, aurataq; tecta videntur,
Cœlataq; fores, adopertaq; marmore tellus.
Concipiũt, Baucisq; preces, timidusq; Philemon,
Talia cum placido Saturnius edidit ore. 710
Dicite iuste senex, & fœmina coniuge iusto
Digna, quid optetis, cum Baucide pauca locutus
Iudicium superis aperit cõmune Philemon.
Esse sacerdotes, delubraq; vestra tueri
Poscimus, & quoniam concordes egimus annos, 715
Auferat hora duos eadem, nec coniugis vnquam
Busta meæ videam, neu sim tumulandus ab illa.
Vota fides sequitur, templi tutela fuere,
Donec vita data est, annis, æuoq;, soluti
Ante gradus sacros cum starent forte, locicq; 720
Narrarent casus, frondere Philemona, Baucis,
Baucida conspexit senior frondere Philemon.
Iamq; super geminos crescente cacumine vultus,

Mutua, dum licuit, reddebant dicta, valeq;
725 O coniux dixere simul, simul abdita texit
Ora frutex, ostendit adhuc Tyaneius illic
Incola, de gemino vicinos corpore truncos.
Hæc mihi non vani, nec erat cur fallere vellent,
Narrauere senes, equidem pendentia vidi
730 Serta super ramos, ponensq; recentia, dixi,
Cura deum di sint, & qui coluere, colantur,
Desierat, cunctosq;, & res, & mouerat autor,
Thesea præcipue, quem facta audire volentem
Mira deum, nixus cubito Calydonius amnis
735 Talibus alloquitur, sunt o fortissime, quorum
Forma semel mota est, & in hoc renouamine mãsit,
Sunt quibus in plures ius est transire figuras.
Vt tibi complexi terram maris incola Proteu.
Nam modo te iuuenem, modo te videre leonem,
740 Nunc violẽtus aper, nunc quẽ tetigisse timerent,
Anguis eras, modo te, faciebant cornua taurum.
Sæpe lapis poteras, arbor quoq; sæpe videri.
Interdum faciem liquidarum imitatus aquarum
Flumen eras, interdum vndis contrarius ignis.
745 Nec minus Autolyci coniux Erisichthone nata
Iuris habet, pater huius erat, qui numina diuum
Sperneret, & nullos aris, adoleret honores.
Ille etiam cereale nemus violasse securi
Dicitur, & lucos ferro temerasse vetustos.
750 Stabat in his ingens annoso robore quercus
Vna nemus, vittæ mediam, memoresq; tabellæ,
Sertaq;, cingebant, voti argumenta potentis.
Sæpe sub hac Dryades festas duxere choreas,
Sæpe etiam manibus nexis ex ordine, trunci

Circumiere modum, mensuraq; roboris, vlnas 755
Quinq; ter implebat, nec non & cætera tantum
Sylua sub hac omnis, quantũ fuit herba sub illa.
Non tamen iccirco ferrum Triopeius illa
Abstinuit, famulosq; iubet succidere sacrum
Robur, & vt iussos cunctari vidit, ab vno 760
Edidit hæc, rapta sceleratus verba securi.
Non dilecta deæ solum, sed & ipsa, licebit
Sit dea, iam tanget frondente cacumine terram.
Dixit, & obliquos dum telum librat in ictus,
Contremuit, gemitumq; dedit decidua quercus. 765
Et pariter frondes, pariter pallescere glandes
Cœpere, ac longi pallorem ducere rami.
Cuius vt in trunco fecit manus impia vulnus,
Haud aliter fluxit discusso cortice sanguis,
Quam solet, ante aras ingens vbi victima taurus 770
Concidit, abrupta cruore ceruice, profundi.
Obstupuere omnes, aliquisq; ex omnibus, audet
Deterrere nefas, sæuamq; inhibere bipennem.
Aspicit hunc, mentisq; piæ cape præmia dixit
Thessalus, inq; virum cõuertit ab arbore ferrum. 775
Detruncatq; caput, repetitaq; robora cædit.
Editus & medio sonus est de robore talis.
Nympha sub hoc ego sum, cereri gratissima, ligno.
Quæ tibi factorum pœnas instare tuorum
Vaticinor moriens, nostri solatia leti. 780
Persequitur scelus ille suũ, labefactaq;, tandem,
Ictibus innumeris, adductaq; funibus arbor
Corruit, & multam prostrauit pondere syluam.
Attonitæ Dryades damno, nemorumq;, suoq;,
Omnes germanæ cererem cum vestibus auris 785

Mærentes adeunt, pœnamq; Erisichthonis orant.
Annuit his, capitisq; sui pulcherrima motu
Concussit grauidis oneratos messibus agros.
Moliturq; genus pœnæ miserabile, si non
790 Ille suis esset nulli miserabilis actis,
Pestifera lacerare fame, quæ, quatinus ipsi
Non adeunda deæ (neq; em̃ cereremq;, famemq;,
Fata coire sinunt) montani numinis vnam
Talibus agrestem compellat Oreada dictis.
795 Est locus extremis Scythiæ glatialis in oris
Triste solum, sterilis, sine fruge, sine arbore tellus.
Frigus iners, illic habitant pallorq;, tremorq;,
Et ieiuna fames, ea se in præcordia condat
Sacrilegi scelerata iube, nec copia rerum
800 Vincat eam, superetq; meas certamine vires,
Neve viæ spacium te terreat, accipe currus,
Accipe quos frenis alte moderere Dracones.
Et dedit, illa dato subuecta per aera curru
Deuenit in Scythiam, rigidicq; cacumina montis
805 (Caucason appellant) serpentum colla leuauit,
Quæsitamq; Famem lapidoso vidit in agro
Vnguibus, & raris vellentem dentibus herbas.
Hirtus erat crinis, caua lumina, pallor in ore,
Labra incana situ, scabri rubigine dentes.
810 Dura cutis, per quam spectari viscera possent,
Ossa sub incuruis extabant arida lumbis.
Ventris erat, pro ventre locus, pendere putares
Pectus, & a spinæ tantum modo crate teneri.
Auxerat articulos macies, genuumq; tumebat.
815 Orbis, & immodico prodibant tubere tali.
Hanc procul vt vidit (neq; enim est accedere iuxta

Ausa)refert mandata deæ,paulumq; morata,
Quanquã aberat lõge,quanq̃ modo venerat illuc,
Visa tamen sensisse famem,retroq; Dracones
Egit in Aemoniam versis sublimis habenis. 820
Dicta fames Cereris(quamuis contraria semper
Illius est operi)peragit,perq; aera,vento
Ad iussam delata domum est,& protinus intrat
Sacrilegi thalamos,altoq; sopore solutum
(Noctis em̃ tempus)geminis amplectitur vlnis, 825
Seq; viro inspirat,faucesq;,& pectus,& ora,
Afflat,& in vacuis peragit ieiunia venis.
Functaq; mandato fœcundum deserit orbem.
Inq; domos inopes,assuetaq; vertitur antra.
Lenis adhuc somnus placidis Erisichthona pẽnis 830
Mulcebat,petit ille dapes sub imagine somni,
Oraq; vana mouet,dentemq;,in dente fatigat,
Exercetq; cibo delusum guttur inani,
Proq; epulis tenues nequicquã deuorat auras.
Vt vero est expulsa quies,furit ardor edendi, 835
Perq; auidas fauces,immensaq; viscera,regnat.
Nec mora,q̃d pontus,quod terra,q̃d educat aer,
Poscit,& appositis queritur ieiunia mensis.
Inq; epulis,epulas quærit,quodq; vrbibus esse,
Quodq; satis poterat populo,non sufficit vni. 840
Pluscq; cupit,quo plura suam demittit in aluum.
Vtq; fretum recipit de tota flumina terra,
Nec satiatur aquis,peregrinosq; ebibit amnes,
Vtq; rapax ignis non vnquã alimenta recusat,
Innumerasq; faces cremat,& quo copia maior 845
Est data,plura petit,turbaq; voracior ipsa est,
Sic epulas omnes Erisichthonis ora profani

Accipiunt, poſcuntq; ſimul, cibus omnis in illo
Cauſa cibi eſt, ſemperq; locus fit inanis edendo.
850 Iamq; fame, patrias altiq; voragine ventris
Attenuarat opes, ſed inattenuata manebat
Tum quoq; dira fames implacatæq; vigebat
Flamma gulæ, tandem demiſſo in viſcera cenſu,
Filia reſtabat non illo digna parente,
855 Hanc quoq; vẽdit inops, dominũ generoſa recuſat,
Et vicina ſuas tendens ſuper æquora palmas,
Eripe me domino, qui raptæ præmia nobis
Virginitatis habes, ait, hæc Neptunus habebat,
Qui prece non ſpreta, quamuis modo viſa ſequenti
860 Eſſet Hero, formamq; nouat, vultumq; virilem
Induit, & vultus piſces capientibus aptos.
Hanc dominus ſpectans, o qui pendentia paruo
Aera cibo cælas moderator arundinis inquit,
Sic mare compoſitum, ſic ſit tibi piſcis in vnda
865 Credulus, & nullos niſi fixus ſentiat hamos,
Quæ modo cum vili turbatis veſte capillis
Littore in hoc ſteterat (nam ſtantẽ in littore vidi)
Dic vbi ſit, neq; enim veſtigia longius extant.
Illa dei munus bene cedere ſenſit, & a ſe
870 Se quæri, gaudens, his eſt reſecuta rogantem.
Quiſquis es, ignoſcas, in nullam lumina partem
Gurgite ab hoc flexi, ſtudioq; oneratus, inhæſi.
Quoq; minus dubites, ſic has deus æquoris artes
Adiuuet, vt nemo iandudum littore in iſto,
875 Me tamen excepto, nec fœmina conſtitit vlla.
Credidit, & verſo dominus pede preſſit arenam,
Eluſusq; abiit, illi ſua reddita forma eſt.
Aſt vbi habere ſuam tranſformia corpora ſenſit,

Sæpe pater dominis Triopeida tradit, at illa
Nũc equa, nũc ales, modo bos, mõ ceruus abibat, 880
Præbebatq; auido non iusta alimenta parenti.
Vis tamẽ illa mali post, quã consumpserat omnẽ
Materiam, dederatq; graui noua pabula morbo,
Ipse suos artus lacero diuellere morsu
Cœpit, & infœlix minuendo corpus alebat. 885
Quid moror externis? etiam mihi sæpe nouandi
Corporis o iuuenes numero finita potestas.
Nã modo q nũc sum, videor, modo flector in anguẽ.
Armenti modo dux, vires in cornua sumo,
Cornua dum sumpsi, nunc pars caret altera telo 890
Frontis, vt ipse vides, gemitus sunt verba secuti.

P. OVI. NASO. METAMORPHOSEON LIB. IX.

VAE gemitus, truncæq; deo Neptunius Heros
Causa rogat frontis, cum sic Calydonius amnis
Cœpit, inornatos redimitus arũdine (crines.
Triste petis munus, qs em̃ sua p̃lia, victus
Cõmemorare velit? referam tamẽ ordine, nec tam 5
Turpe fuit vinci, quam contendisse decorum,
Magnaq; dat nobis tantus solatia victor.
Nomine si qua suo tandem peruenit ad aures
Deianira tuas, quondam pulcherrima virgo.
Multorumq; fuit spes inuidiosa Procorum, 10
Cum quibus vt soceri domus est intrata petiti,
Accipe me generum dixi Parthaone nate.